

Ortopedian ja traumatologian erikoislääkäri Petteri Unkuri: Milloin tekonivelleikkaukseen?

Ohje luentorungon lukemiseen:

Tekstissä olevat ajat kertovat aina, missä kohden mitäkin aihetta käsitellään luennon alusta laskettuna. Aihetta on myös avattu sanallisesti ajan viereen. Aiheiden alle on lisätty kysymyksiä, joista voi keskustella kuulijoiden kanssa.

Luentokerhoa ohjatessa voit joko:

- a) näyttää koko luennon ja vain välillä pysäyttää videon keskustelua varten.
- b) sivuuttaa joitakin videon aihealueita hyppäämällä niiden ohi, jos aihe ei koske kuulijoita tai aikaa kerhon vetämiselle on rajatusti. Osassa luentorungoista on myös tekijöiden suosituksia osioista, joita voi leikata pois luentokerhoa lyhentääkseen.

00:00 – 3:25 Petteri Unkuri esittelee itsensä ja esittelee yleisesti luennon aiheen, kertoo tekonivelkirurgian vastuualueista ja omasta erikoistumisalueestaan. Hieman tilastoja tekonivelleikkauksista.

3:25 – 5:20 Nivelrikosta yleisesti. Nivelrikon riskitekijät. Tekonivelleikkaukset ikäryhmittäin.

Miten nivelrikko koskettaa sinun elämäsi?

Millaisia nivelrikon riskitekijöitä tunnistat?

5:20 – 6:05 Miten nivelrikko kehittyy? Nivelrikon eteneminen.

6:05 – 6:45 Nivelrikon ehkäisy

Millaisia ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä olet kokeillut?

Oletko saanut tietoa tai ohjausta nivelrikon ehkäisyyn?

6:45 – 7:20 Diagnoosiperusteet, hoidon tavoitteet: kivun lievittäminen, hallinta, toimintakyvyn ylläpitäminen. Diagnostiikan lähtöselvittelyt.

Millaisia tunteita diagnoosi herättää sinussa?

7:20 – 11:05 Nivelrikon oireet ja vaikutukset toimintakykyyn, muut mahdolliset kivun aiheuttajat

Millaisia oireita olet huomannut?

Oletko tunnistanut oireiden pahenemiseen liittyviä tekijöitä?

Miten oireet vaikuttavat toimintakykyysi?

Oletko joutunut rajoittamaan, vähentämään tai jättämään kokonaan pois arkisia toimia?

11:05 – 14:20 Kuvantaminen, kuormitusröntgen, kuvantamislöydöksen ja oireiden korrelaatio

Ovatko kuvantamiset tuoneet itsellesi lisätietoa oireistasi?

Muuttivatko tutkimustulokset suhtautumistasi oireisiin?

14:20 – 18:20 Käypä hoito -suositus nivelrikon hoidosta ja hoidon etenemisestä, konservatiivinen hoito

Millaisena koet itsehoidon?

Oletko mielestäsi saanut riittävästi apua ja tietoa itsehoitoon?

Millaiset konservatiiviset keinot ovat tuntuneet mielekkäiltä tai helpoilta sisällyttää omaan arkeen? Entä hankalilta tai epämotivoivilta?

18:20 – 19:20 Nivelrikon lääkkeellinen hoito

Onko sinulle tarjottu lääkkeellisiä keinoja nivelrikon hoitoon, onko niistä ollut apua?

19:20 – 20.05 Tekonivelpotilaan hoitopolku

Oletko harkinnut tekonivelleikkausta?

Onko hoitoon hakeutuminen ollut sujuvaa?

Millaisia tunteita ajatus tekonivelleikkauksesta herättää?

20:05 – 24:55 Leikkaukseen valmistautuminen, leikkauspäivä. Päiväkirurgiset leikkaukset. Tekonivelleikkauksen riskit ja komplikaatiot.

Millaista tukea toivoisit saavasi leikkausta odotellessa?

Millaisia ajatuksia leikkaukseen liittyvät riskit herättävät ja oletko saanut niistä riittävästi tietoa?

24:55 – 26:15 Hoidon oikea-aikaisuus

26:15 – 29:20 Polven ja lonkan tekonivel, mitä saa tehdä, mitä rajoitteita, ero omaan niveleen

Millaisia odotuksia sinulla on tekoniveleen liittyen?

29:20 – 30:50 Toimenpiteen jälkeen, kuntoutus

Millaisia ajatuksia sinulla on tekonivelleikkauksen jälkeiseen aikaan ja kuntoutukseen liittyen?

30:50 – 34:00 Päiväkirurginen leikkaus

Oletko kiinnostunut päiväkirurgisen leikkauksen mahdollisuudesta?

Mitä ajatuksia päiväkirurginen vaihtoehto herättää verrattuna muutaman päivän osastohoidon vaatimaan tekonivelleikkaukseen?

33:30 – 34:05 Kuntoutuminen

34:05 Yhteenveto. Liike on lääkettä!